

Úplně jiný životopis

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Úterý, 29 Březen 2005 04:00

(nad knihou Ráno bylo stejný - Pavel Žalman Lohonka očima Jana Hlaváče)

Po roce 1989 začala nadúroda memoárové literatury. Mohli jsme číst knihy těch, kteří už mezi námi nejsou a jejichž vzpomínky mohly být vydány až posmrtně, i těch žijících, kteří měli a mají co říci. Vedle nich byla vydána celá řada jalových vzpomínek naprostých nul, hvězdiček a nafouknutých bublin. Papír ale unese všechno, jen když má nádech drbu nebo skandálu, ať jde o showbussines nebo o bývalé politiky a ukřivděné manažery.

Žánr folk a country je na memoárovou literaturu poměrně chudý, byť zde žije celá řada osobností schopných oslovit nejen příznivce žánru, ale i širší obec čtenářů.

Pavel Žalman Lohonka osobností bezesporu je. Narodil se 20. března 1946, prožil Žalman různá období ve společnosti i ve své tvorbě.

Nakladatelství Alman, s.r.o. Brno vydalo v těchto dnech dlouho očekávanou knihu s názvem ***Ráno bylo stejný - Pavel Žalman Lohonka očima Jana Hlaváče***

Honza Hlaváč je šéfredaktorem časopisu Mladý svět. Přiznám se, že tento časopis již řadu let nečtu, a tak jsem se s autorem setkal poprvé až na koncertech Žalmanova A spolu.

Knihy je opatřena ilustracemi Jitky Petrové. Ilustrace vložené před každou povídku a opatřené citací textu, k němuž se vztahují s uvedením strany v knize, mi trošku připomínají styl Krvavého románu Františka Váchala a jsou velmi dobrým doplňkem čtenářského zážitku.

Úplně jiný životopis

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Úterý, 29 Březen 2005 04:00

Ráno bylo stejné není tradiční životopis podepsaný v tiráži na prvním místě autorem vzpomínek se "stínem" novináře či spisovatele, který vzpomínky psané většinou "ich formou" literárně zpracoval. Není ani rozhovorem, který čtenáře prakticky provede celým životem osoby, s níž je rozhovor veden.

Honza Hlaváč zvolil formu devíti samostatných povídek, které se ale v určitých částech prolínají.

Při křtu knihy (kmotrem v Malostranské besedě byl ohlášený Miroslav Donutil) Žalman i Honza prozradili, že základem povídek byly několikaleté rozhovory obou vedené, jak už to bývá, převážně v hospodách.

Pavel Lohonka (jak jsem se dozvěděl, původně vlastně Lohoňka) je kluk z malé jihočeské vesnice, vyučený dřevomodelář, bez vyššího vzdělání. V pubertě mu zemřela jeho malá sestra a vývoj jeho osobnosti prošel mnoha těžkými obdobími. O jednom z nich je i povídka s názvem 087, popisující pocity při návštěvě vězení.

Pavla Lohonku bych zařadil mezi folkové písmáky. Lidé jako Pavel Lohonka sice neseseděli příliš dlouho ve školních lavicích, ale zato více sami četli, vnímali, zpívali a hráli.

Málokdo má tak výstižnou přezdívku jako právě Pavel Lohonka. Trampská přezdívka Žalman není jen vzpomínkou na českobratrského písmáka z románu F.L. Věk Aloise Jiráska, statečného člověka, pevného ve víře. Etymologický původ jména bezesporu obsahuje určitý smutek, zadumanost.

Od Pavla Lohonky neočekávám bouřlivý smích, vtipy za každou cenu, vše takové by bylo násilím na jeho duši. Pro Pavla Lohonku je spíše charakteristický jeho zadumaný úsměv.

Vedle zmíněné povídky s názvem 087 mapují ostatní některé časové úseky nebo jen jednotlivé

Úplně jiný životopis

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Úterý, 29 Březen 2005 04:00

---

zážitky ze života Žalmana.

V povídce *Jak jsem sestrojil havrana* Honza Hlaváč velmi přesvědčivě odhaluje, jak vlastně Žalman tvoří své písně. Patrně převzatým Žalmanovým slovníkem nazývá Honza tvorbu " *pracným pilováním a vsuvkami, hnacími a posuvnými kolečky, jevištní mašinerií, schůdky a propadlišti, používáním falešných knírků, šminek a flastříků* ".
".

Před námi se v této povídce otevírá celé divadlo Žalmanovy tvorby, se vši bolestí, pochybnostmi o světě, o sobě samém.

Pavel Žalman je velmi citlivý člověk, někdy možná až příliš. V Honzových povídkách se setkáváme s prvním milostným citem trampa Žalmana (*Cesta uhlákem*), první svatbou a koncem prvního manželství (*Svatby a pohřby*) a hledáním citu a jeho ztrátou na vojenské službě u pohraniční strážě na Dunaji (povídka s maďarským názvem *Szeretné baszni már most, vagy csak eloadás útán?* - český překlad čtenář zjistí na konci povídky) .

Nejde o pouhý popis citů a pocitů. Honzovi se zdařilo velmi dobře přenést vnitřní monolog Žalmana do čtivé podoby s trvajícím nádechem poezie.

V *Hořké bylině o Vitaliji vyžralvódčikovi* Honza zpracoval hořkosladké vzpomínky z cesty Minessengrů po Sovětském svazu v roce 1976. Přiznám se, že mi tento umělecký zájezd tehdy nějak unikl, ale vtipně psaná vzpomínka se jen přidává k těm, které jsou popsány v známém Ruském týdnu F. R. Čecha. Jenže na rozdíl od bujarého veselí velkého Ringa nepostrádá povídka i soucit s těmi, kteří v té velké zemi žijí.

Zde ale neodpustím malou poznámku. Povídka obsahuje řadu foneticky přepsaných ruských dialogů. Pro mou generaci, která se učila rusky dvanáct let, není problém rozumět. Mladší generace by patrně potřebovala vysvětlivky.

Úplně jiný životopis

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Úterý, 29 Březen 2005 04:00

Povídka *Ráno bylo stejné* do jisté míry odhaluje okamžik vzniku jedné z nejznámějších písní. Čtenář ji najde i na přiloženém singlu spolu s písní *Až mně bude* známé z posledního alba

Nápis na štítu domu

V *Dobrovodské pouti* se Honza vrací do Žalmanova dětství, kde je třeba hledat v podstatě hlavní kořeny jeho tvorby, povahy a i názorů.

Lidé z Žalmanova rodu totiž nejen slyší otáčení a pohyby Zeměkoule, oni jí i tak trochu pomáhají.

Ráno bylo stejné jsem přečetl jedním dechem. Není to jen vypsanou rukou zkušeného novináře a absolventa fakulty bohemistiky. Honza Hlaváč totiž cítí a má mnoho poezie a vnímá ji i v jiných. Právě tato vlastnost povyšuje zachycené hospodské povídání na umění.

V případě knihy *Ráno bylo stejné* se to Honzovi podařilo měrou vrchovatou.

(***Ráno bylo stejné*** vydalo v roce 2005 nakladatelství Alman, s.r.o. Brno, počet stran 157, náklad ani cena neuvedeny)